

Володимир Михайлович Єрмоленко,

доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри аграрного, земельного та екологічного права ім. академіка В.З. Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України

Олена Вікторівна Гафурова,

доктор юридичних наук, професор кафедри аграрного, земельного та екологічного права ім. академіка В.З. Янчука Національного університету біоресурсів і природокористування України

НАУКОВА СПАДЩИНА ВАСИЛЯ ЗІНОВІЙОВИЧА ЯНЧУКА: З МИНУЛОГО У МАЙБУТНЄ¹

У 2015 році побачив світ збірник вибраних творів відомого українського юриста, вченого і педагога, засновника української школи аграрного права Василя Зіновійовича Янчука, доктора юридичних наук, професора, академіка АПрН України. Ця книга підготовлена силами кафедри аграрного, земельного та екологічного права Національного університету біоресурсів і природокористування України, яка носить ім'я цього видатного науковця. Репрезентований збірник присвячено 90-річчю від його народження. Це вибрані праці, які охоплюють творчий шлях Василя Зіновійовича за 1958–1970 роки, тобто період формування його наукової зрілості, коли ювіляр, не зважаючи на одержані на вітні травми, що призвели пізніше до майже повної втрати зору і слуху, ще мав достатньо фізичних сил для досягнення творчих вершин.

Крім вже оприлюднених раніше статей, виступів на конференціях тощо до збірки у вигляді монографії увійшла лебедина пісня В.З. Янчука – його докторська дисертація «Теоретичні проблеми кодифікації законодавства про колгоспи», захищена у 1969 році у Всесоюзному науково-дослідному інституті радянського законодавства (м. Москва). Попри те, що вказана праця досі не виходила друком взагалі, вона на відміну від оригіналу опублікована українською мовою. Справа в тому, що ще за життя Василь Зіновійович мріяв про український переклад його головної праці, але стан здоров'я так і не дозволив йому це зробити. Читачеві запропоновано переклад вказаного наукового до-

слідження. Першопричиною цієї роботи стало не лише щире прагнення віддати шану пам'яті великого Вчителя, а й бажання ознайомлення широкої наукової громадськості, особливо молоді, з могутнім пластом дійсно оригінальних ідей, які не позбавились актуальності й зараз, не зважаючи на майже півстолітній часовий проміжок, адже справжня теорія цінна саме тим, що її постулати непідвладні дії часу. Сучасну доктрину аграрного і земельного права неможливо уявити без наукових праць Василя Зіновійовича. Завдяки його напруженій і багаторічній праці склалася потужна наукова база з дослідження та впровадження у практичну площину розробок у вказаній сфері.

Однією з актуальних задач науки колгоспного права В.З. Янчук вважав розробку теоретичних проблем кодифікації законодавства про колгоспи: визначення предмету і методів регулювання в колгоспному праві, вивчення форм (видів) правових актів, характерних для законодавства про колгоспи, дослідження системи колгоспного права і її значення для кодифікації законодавства про колгоспи. Розв'язання вказаних теоретичних проблем є особливо актуальним і для аграрного права як галузі права, науки та навчальної дисципліни.

Вищезазначена монографія є вагомим внеском у розвиток не тільки колгоспно-правової, а й аграрно-правової науки, в якій В.З. Янчук дослідив коло суспільних відносин, які становлять предмет колгоспного права: організаційні, управлінські, майнові, трудові, соціального забезпечення. Він

¹ Янчук Василь. Вибрані твори / Василь Янчук ; упоряд. і пер. слово – доктор юрид. наук, проф. В.М. Єрмоленко. – К. : Юрінком Інтер, 2015. – 384 с.

ДАЙДЖЕСТ

Увазі читачів «Часопису» пропонується колекція раритетних видань, які мають історичну, культурно-освітню та наукову цінність:

1. Савинь Ф.К. фон. Система современного римского права: В 8 т. Т. I / Пер. с нем. Г. Жигулина; Под ред. О. Кутателадзе, В. Зубаря. – М. : Статут, 2011. – 510 с.

Видання є першим російськомовним перекладом основоположної праці творця базового догматизму сучасного приватного права, засновника історичної школи права Фрідріха Карла фон Савіні «Система сучасного римського права».

Для більш повного розуміння проблем кодифікування цивільного права Німеччини на початку XIX ст. до збірки увійшли статті А.Ф.Ю. Тібо «Про необхідність загального цивільного права для Німеччини» і Ф.К. фон Савіні «Про покликання нашого часу до законодавства і юриспруденції». Погляди авторів на кодифікування цивільного права певною мірою залишаються актуальними і у наш час.

Видання призначено для студентів юридичних вузів, юристів, а також для всіх тих, хто цікавиться питаннями цивільного права.

2. Савинь Ф.К. фон. Система современного римского права: В 8 т. Т. II / Пер. с нем. Г. Жигулина; Под ред. О. Кутателадзе, В. Зубаря. – М. : Статут; Одесса: Центр исследования права им. Савинь, 2012. – 573 с.

Видання є першим російськомовним перекладом другого і третього томів німецького видання основоположної праці творця базового догматизму сучасного приватного права, засновника історичної школи права Фрідріха Карла фон Савіні «Система сучасного римського права».

У роботі аналізується правове положення фізичних і юридичних осіб як суб'єктів правовідносин. Особливий інтерес викликає проведений Савіні аналіз вчення про юридичних осіб. По суті цей аналіз є викладом відомої «теорії фікції» юридичних осіб.

Окремий розділ присвячений дослідженню підстав виникнення і припинення цивільних правовідносин, для позначення яких автор вперше використовував термін «юридичні факти».

Видання призначено для науковців, аспірантів, студентів юридичних вузів, юристів, а також для всіх тих, хто цікавиться питаннями цивільного права.

3. Савинь Ф.К. фон. Система современного римского права: В 8 т. Т. III / Пер. с нем. Г. Жигулина; Под ред. О. Кутателадзе, В. Зубаря. – М. : Статут; Одесса: Центр исследования права им. Савинь, 2013. – 717 с.

Видання є першим російськомовним перекладом четвертого і п'ятого томів німецького видання основоположної праці творця базового догматизму сучасного приватного права, засновника історичної

школи права Фрідріха Карла фон Савіні «Система сучасного римського права».

У роботі розглядаються особливості договору дарування та його елементи. Детально викладено вчення Савіні про строки у цивільному праві.

Окрема частина видання присвячена дослідженню позовів у римському праві. Автор дає визначення та характеризує групи позовів, а також аналізує історію виникнення позовної давності.

Видання призначено для науковців, аспірантів, студентів юридичних вузів, юристів, а також для всіх тих, хто цікавиться питаннями цивільного права.

4. Гражданский кодекс Восточной Галиции 1797 г. = Codex civilis pro Galicia Orientalianni MDCCXCVII / пер. с лат. А.Н. Гужвы ; под ред. О.Д. Кутателадзе, В.М. Зубаря. – М. : Одесса : Статут, 2013. – 536 с.

Видання містить латинський текст з паралельним російським перекладом Цивільного кодексу Східної Галиції 1797 р. Це не лише одне з перших повних кодифікувань приватного права Габсбурзької монархії, але й перше кодифікування приватного права в Європі взагалі – до Кодексу Наполеона. Особливий інтерес для дослідників представляє той факт, що вказаний документ застосовувався на частині території сучасної України.

Видання призначено для науковців, аспірантів, студентів юридичних вузів, юристів, а також для всіх тих, хто цікавиться питаннями історії цивільного права.

5. Савинь Ф.К. фон. Система современного римского права: В 8 т. Т. IV / Пер. с нем. Г. Жигулина; Под ред. О. Кутателадзе, В. Зубаря. – М. : Статут, 2016. – 480 с.

Видання є першим російськомовним перекладом шостого і сьомого томів німецького видання основоположної праці творця базового догматизму сучасного приватного права, засновника історичної школи права Фрідріха Карла фон Савіні «Система сучасного римського права».

У роботі розглядається процедура літисконтестації, яка представляє собою розгляд спору між сторонами перед претором, у якому вони своїми зустрічними заявами встановлюють спір таким чином, щоб його можна було передавати судді.

Особлива увага приділяється проблемі законної сили судового рішення та аналізу сурогатів такого рішення. Розглядаються поняття, умови та підстави реституції, а також процедура її здійснення.

Видання призначено для науковців, аспірантів, студентів юридичних вузів, юристів, а також для всіх тих, хто цікавиться питаннями історії цивільного права.

* Усі книги опубліковані в рамках освітнього проекту Центру дослідження права ім. Савіні (м. Одеса, Україна), який підтримується ЮФ «Юрлайн».